

Michał Suszał

ĆWICZENIA

PRAKTYCZNE

Moodle

Docień e-learning z platformą Moodle!

E-learning i platforma Moodle, czyli po co nam ta zmiana
Instalacja programu i obsługa interfejsu, czyli od czego zacząć pracę z Moodle
Zakładanie kursu i jego konfigurowanie, czyli jak sprawić, żeby wszystko dobrze działało

Helion

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Ewelina Burska

Projekt okładki: Maciej Pasek

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock.

Wydawnictwo HELION

ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie?cwmood>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-246-4758-3

Copyright © Helion 2013

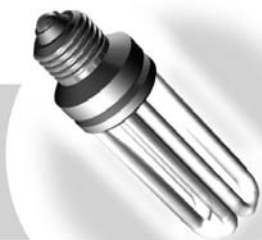
Printed in Poland.

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność

Spis treści

O autorze	7
Rozdział 1. Wstęp	9
Rozdział 2. Instalacja serwera lokalnego	17
Rozdział 3. Instalacja Moodle na lokalnym komputerze	29
Rozdział 4. Interfejs strony głównej	39
Rozdział 5. Dodawanie kategorii oraz zakładanie nowego kursu	47
Rozdział 6. Dodawanie użytkowników	59
Rozdział 7. Przypisywanie ról użytkownikom	63
Rozdział 8. Tworzenie kursu	73
Rozdział 9. Zamieszczanie materiałów w internecie	153
Zakończenie	157
Bibliografia	159

3

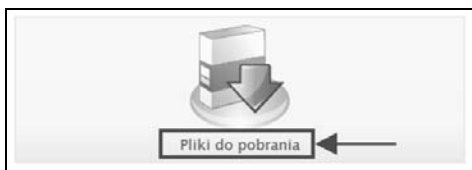
Instalacja Moodle na lokalnym komputerze

ĆWICZENIE

3.1 Pobieranie i wypakowywanie programu Moodle

1. Aby pobrać, a następnie wypakować na komputerze pakiet instalacyjny Moodle, przejdź na oficjalną stronę projektu <http://moodle.org/> i wybierz odnośnik *Pliki do pobrania* (rysunek 3.1).

Rysunek 3.1.
*Dział Pliki
do pobrania*

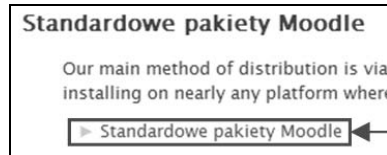

Gdy wykonasz tę operację, przejdziesz do działu *Pliki do pobrania*. Oprócz samego pakietu instalacyjnego Moodle, który nie zawiera instalatora XAMPP, można tam pobrać zestawy wraz z XAMPP dla systemów:

- ☐ Windows,
- ☐ Mac OS X.

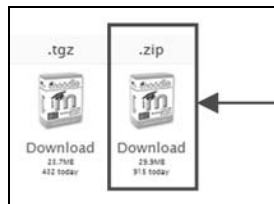
2. W rozdziale 2. stworzyłeś środowisko do testów za pomocą WampServer, dlatego wybierz kategorię *Standardowe pakiety Moodle*. Znajdziesz tam plik z pakietem instalacyjnym Moodle bez paczki XAMMP (rysunek 3.2). Zawiera on najnowsze wersje systemu¹.

Rysunek 3.2.
*Standardowe
pakiety Moodle*

3. Wybierz stabilną wersję Moodle 2.2+ w formacie **.zip**, odpowiednim dla Windowsa (rysunek 3.3). Moodle o rozszerzeniu **.tgz** jest zalecane dla systemu operacyjnego Linux.

Rysunek 3.3.
*Wybranie stabilnej
wersji Moodle 2.2
o rozszerzeniu .zip*

4. Gdy klikniesz na odnośnik *Download*, wyświetli się okno dialogowe z rysunku 3.4. Zapisz plik na dysku twardym — wybierz przycisk *OK*. Po zakończeniu pobierania archiwum znajdzie się na dysku C:, w katalogu o nazwie *Pobrane*.
5. Aby przejść do katalogu *Pobrane*, możesz w przeglądarce internetowej wybrać *Narzędzia*, a następnie *Pobieranie plików* (*Ctrl+J*). Do opracowania tego przykładu użyłem Mozilli Firefox.

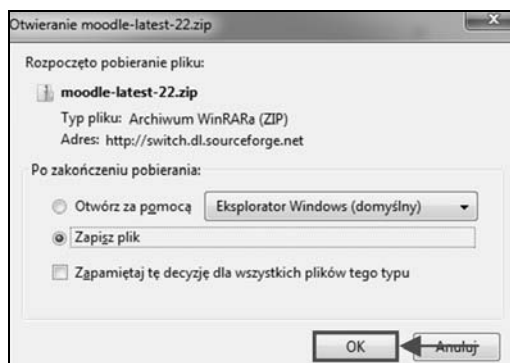

Aby móc rozpakować pobrany plik *moodle-latest-22.zip*, zainstaluj program 7zip. Jest on dostępny na licencji *open source*. Pobierz go z oficjalnej strony projektu <http://7-zip.org/pl/>.

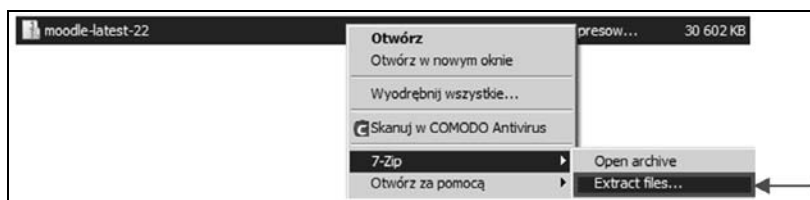
¹ W trakcie pisania książki była to wersja 2.2, aktualna na dzień 22.01.2012.

Rysunek 3.4.

Pobieranie pliku
moodle-latest-22.zip

6. Gdy zainstalujesz program 7zip, rozpakuj za jego pomocą pobrane archiwum *moodle-latest-22.zip*. W tym celu kliknij na tym pliku lewym klawiszem myszy, a następnie wybierz polecenie *7-Zip/Extract files...* (rysunek 3.5).

Rysunek 3.5. Operacja rozpakowywania pliku *moodle-latest-22.zip* z zastosowaniem programu 7zip

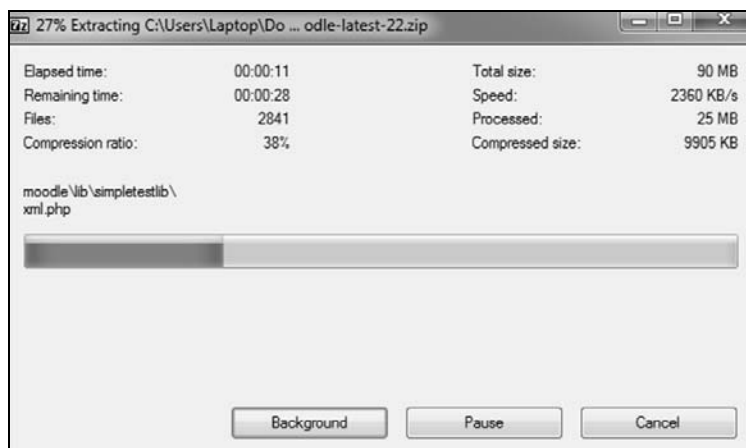
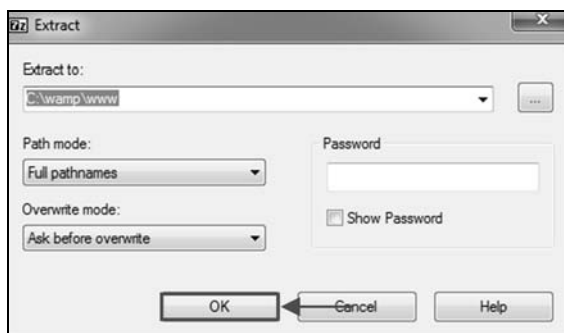
7. Potwierdź lokalizację katalogu WWW. W polu *Extract to* powinna znajdować się ścieżka *C:\wamp\www* (rysunek 3.6). W celu zatwierdzenia kliknij przycisk *OK*.
8. Pasek postępu wypakowywania plików przedstawiono na rysunku 3.7. Po zakończeniu tego procesu cały pakiet instalacyjny Moodle będzie się znajdował w katalogu *C:\wamp\www\moodle*. Zostaną tam umieszczone wszystkie pliki platformy.

Ć W I C Z E N I E**3.2 Uruchamianie instalacji**

1. Aby uruchomić proces instalacji programu Moodle na komputerze lokalnym, wpisz w pasku przeglądarki adres *http://localhost/moodle*.

Rysunek 3.6.

Wyznaczenie ścieżki wypakowania pliku moodle-latest-22.zip do wyznaczonej lokalizacji za pomocą programu 7zip

Rysunek 3.7. Pasek postępu wypakowywania pliku moodle-latest-22.zip

Rozpocznie się instalacja Moodle na komputerze lokalnym. Proces ten jest aktywowany przez skrypt instalacyjny *install.php*, który w trakcie instalacji tworzy m.in. plik *config.php*, zapisujący wprowadzane ustawienia.

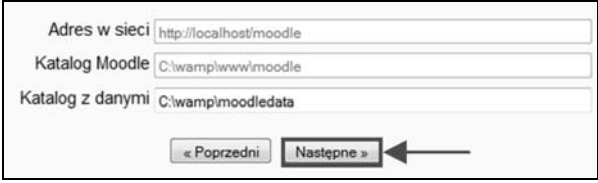
2. Pojawi się pierwszy ekran instalatora Moodle (rysunek 3.8). Domyślnym językiem, w jakim będą wyświetlane informacje podczas instalacji, jest angielski. Zmień go na polski. Wybierz przycisk *Następne*. Zmiana ta dotyczy tylko języka instalacji.
3. Zostaniesz poproszony o zatwierdzenie ścieżek dostępu do katalogów Moodle (przedstawionych na rysunku 3.9). Wybierz przycisk *Następne*.

The screenshot shows a window titled "Wybierz język" (Choose language). Below the title, there is a text box containing the instruction: "Proszę wybrać język TYLKO do instalacji. Stronę i języki dla użytkowników będzie można wybrać na następnym ekranie." (Please choose a language ONLY for installation. The page and languages for users can be chosen on the next screen). Below this, there is a dropdown menu labeled "Język" (Language) with "Polski (pl)" selected. At the bottom right, there is a button labeled "Następne »" (Next >) with an arrow pointing to it from the right.

Rysunek 3.8. Wybór języka polskiego, obowiązującego podczas instalacji Moodle

Rysunek 3.9. Potwierdzenie domyślnych ustawień adresu oraz ścieżek dostępu do katalogów Moodle

The screenshot shows a window with three input fields. The first field is labeled "Adres w sieci" (Network address) and contains "http://localhost/moodle". The second field is labeled "Katalog Moodle" (Moodle directory) and contains "C:\wamp\www\moodle". The third field is labeled "Katalog z danymi" (Database directory) and contains "C:\wamp\moodledata". At the bottom, there are two buttons: "« Poprzedni" (Previous) and "Następne »" (Next). An arrow points to the "Następne »" button from the right.

Informacje takie jak np. adres dostępu do Moodle, nazwa użytkownika, nazwa bazy danych oraz hasło do bazy danych zostaną umieszczone w pliku o nazwie *config.php*. Dokument ten można, po zakończeniu procesu instalacji, edytować np. za pomocą programu Notatnik. Załóżmy, że zapomniałeś hasła do bazy danych. Aby uzyskać jego podgląd (i innych ustawień wprowadzonych w trakcie instalacji), dokonaj odpowiednich zmian w dokumencie *config.php*. Pliki *config.php* oraz *install.php* znajdują się w katalogu *C:\wamp\www\moodle*.

Zdarza się, że nie wszystkie wyświetlane informacje są przetłumaczone na język polski.

Pole *Adres w sieci* — adres internetowy, który należy wpisać w pasku adresu przeglądarki, aby uzyskać dostęp do platformy Moodle. W tym ćwiczeniu jest to domyślnie *http://localhost/moodle*. Adres ten informuje, że platforma Moodle znajduje się na serwerze komputera lokalnego w katalogu *moodle*.

Pole *Katalog Moodle* — ścieżka dostępu do katalogu *moodle*, do którego w ćwiczeniu 3.1 został wypakowany pakiet instalacyjny Moodle.

Pole *Katalog z danymi* — ścieżka dostępu do katalogu *moodledata*. Jego głównym zadaniem jest bezpieczne przechowywanie materiałów w postaci plików o różnych formatach, np. nadesłanych przez uczestników kursu, który odbywa się za pośrednictwem Moodle.

Podczas instalacji platformy na komputerze lokalnym adresy ścieżek dostępu do katalogów prowadzą automatycznie tam, gdzie zostaje utworzony katalog z danymi, czyli *moodledata* — poza główny katalog plików Moodle. Przedstawiono to na rysunku 3.9. Katalog *moodledata* zostanie utworzony poziom wyżej od *moodle*. W efekcie *moodledata* będzie wyłączony z publicznego dostępu poprzez internet. Działanie to ma na celu zabezpieczenie nadesłanych plików przed nieuprawnionym użyciem ich przez osoby trzecie za pośrednictwem sieci.

- Wybierz typ bazy danych *Improved MySQL (native/mysqli)*. Kliknij przycisk *Następne* (rys 3.10). Zalecany typem bazy danych jest **MySQL**, ale Moodle może też używać innych.

W katalogu z danymi, czyli *moodledata*, znajdują się pliki przesłane przez użytkowników platformy, a **baza danych** przechowuje większość pozostałych informacji.

Rysunek 3.10.

Wybór bazy danych w trakcie procesu instalacji Moodle na komputerze lokalnym

Typ

- Aby skonfigurować dostęp do bazy danych, wprowadź informacje do formularza (rysunek 3.11). W polu *Host bazy danych* wpisz *localhost*. Baza danych będzie się znajdować na komputerze lokalnym.

Jeśli baza danych znajduje się na innym serwerze, w polu *Host bazy danych* należy wpisać jego **adres IP** lub **nazwę hosta**.

Improved MySQL (native/mysqli)

Teraz należy skonfigurować bazę danych, gdzie Moodle przechowuje większość informacji. Baza danych zostanie utworzona automatycznie, jeśli użytkownik posiada potrzebne uprawnienia. Nazwa użytkownika i hasło są obowiązkowe i muszą już istnieć. Prefiks tabeli nie jest obowiązkowy.

Host bazy danych

Nazwa bazy danych

Użytkownik bazy danych

Hasło do bazy danych

Prefiks tabeli

Rysunek 3.11. Definiowanie w formularzu niezbędnych informacji w celu prawidłowej konfiguracji bazy danych

6. W polu *Nazwa bazy danych* wprowadź nazwę bazy danych *cwiczenia* (utworzoną w ćwiczeniu 2.3), a w polu *Użytkownik bazy danych* — *admin* (utworzoną w ćwiczeniu 2.2).
7. W sekcji *Hasło do bazy danych* wprowadź hasło *moodle4@R*, definiowane przy tworzeniu bazy danych w ćwiczeniu 2.3. Wybierz przycisk *Następne* (rysunek 3.11).

Podczas tworzenia bazy danych do tabeli automatycznie jest dodawany prefiks **mdl_**. Stosowanie różnych przedrostków, np. **mdl22_**, umożliwia korzystanie z jednej bazy danych przez np. dwie wersje Moodle lub inne programy, a także pozwala tworzyć więcej niż jedną kopię bezpieczeństwa danych.

8. Zostaniesz zapytany, czy akceptujesz warunki licencji. Aby przejść do kolejnego kroku instalacji, wybierz przycisk *Kontynuuj* (rysunek 3.12). Tym samym zaakceptujesz warunki licencji.
9. Wyświetli się informacja o wersji Moodle. Narzędzie sprawdzi także, czy wszystkie komponenty spełniają minimalne wymagania do prawidłowej instalacji systemu (rysunek 3.13).

Podświetlenie elementu na żółto oznacza, że zaleca się jego instalację, o ile jest to możliwe. Kolor zielony informuje, że minimalne wymagania systemowe zostały spełnione. Jeżeli natomiast dany element zostanie podświetlony na czerwono, kontynuacja instalacji systemu nie będzie możliwa.

Rysunek 3.12.*Akceptacja warunków licencji*

Prawa autorskie

Copyright (C) 1999 onwards Martin Dougiamas (<http://moodle.com>)

This program is free software: you can redistribute it and/or modify it under the terms of the GNU General Public License as published by the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or (at your option) any later version.

This program is distributed in the hope that it will be useful, but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE.

See the Moodle License information page for full details:
<http://docs.moodle.org/dev/License>

←

Installation - Moodle 2.2+ (Build: 20111223)

Moodle 2.2+ (Build: 20111223)

For information about this version of Moodle, please see the online Release Notes

Server checks

Name	Information	Report
php_extension	openssl	❗ should be installed and enabled for best results Installing the optional OpenSSL library is highly recommended -- it enables Moodle Networking functionality.
php_extension	xmlrpc	❗ should be installed and enabled for best results The xmlrpc extension is needed for hub communication, and useful for web services and Moodle networking
php_extension	soap	❗ should be installed and enabled for best results Installing the optional soap extension is useful for web services and some contrib modules.
php_extension	intl	❗ should be installed and enabled for best results Intl extension is used to improve internationalization support, such as locale aware sorting.

Rysunek 3.13. Weryfikacja, czy komponenty spełniają minimalne wymagania do prawidłowej instalacji Moodle na komputerze lokalnym

Dwukrotne kliknięcie lewym klawiszem myszy na ikonie ⓘ raportu pozwoli uzyskać więcej informacji na temat rozwiązania problemu. Jednym z powodów podświetlenia komponentu na czerwono może być niespełnienie wymagań dotyczących serwera Apache, interpretera PHP oraz bazy danych MySQL (omówionych we wstępie do rozdziału 2.).

10. Poczekaj, aż zostaną utworzone wszystkie tabele w bazie danych. Wybierz przycisk *Kontynuuj* (rysunek 3.14).

Rysunek 3.14.*Tworzenie tabel bazy danych*

workshopeval_best

Gotowe

←

11. Wyświetli się formularz dotyczący konta administratora. Pola, które są oznaczone gwiazdką, należy wypełnić, aby móc kontynuować instalację. W polu *Nazwa użytkownika* wpisz

admin. **Nazwa użytkownika może zawierać tylko małe litery.** W polu *Nowe hasło* możesz zdefiniować nowe hasło albo pozostać przy tym, które utworzyłeś w ćwiczeniu 2.2. W polu *Imię*, *Nazwisko*, *E-mail*, *Miasto*, *Wybierz kraj* wprowadź swoje dane. Pozostałe konfiguracje zdefiniuj w taki sposób, jak przedstawiono to na rysunku 3.15. Dane te będzie można później modyfikować (w zależności od potrzeb).

The screenshot shows the Moodle administrator account creation form. The fields are filled as follows:

- Nazwa użytkownika*: admin
- Wybierz sposób uwierzytelniania: Konta utworzone ręcznie
- Nowe hasło: [empty] (with a note: Hasło musi mieć znaków co najmniej: 8, liczb co najmniej: 1, małych)
- Wymuś zmianę hasła: [checked]
- Imię*: Michał
- Nazwisko*: Susfal
- E-mail*: michal@susfal.pl
- Wyświetlanie adresu e-mail: Pokaż wszystkim mój adres e-mail
- Format e-mail: Pełny format HTML
- Typ streszczenia wysyłanego mailiem: Bez streszczenia (jeden e-mail na każdy post)
- Automatyczny zapis na forum: Tak, zapisuj mnie automatycznie na fora, na których piszę
- Obserwuj forum: Nie: Nie obserwuj forum
- Edytując tekst: Używaj edytora HTML (tylko IE, 5.5 lub późniejszy)
- AJAX i Javascript: Włącz AJAX
- Screen reader: Nie
- Miasto*: Ostrowiec Świętokrzyski
- Wybierz kraj*: Polska

Rysunek 3.15. Wypełnianie formularza danych konta administratora

12. Kolejny ekran instalatora dotyczy ustawień strony głównej oraz nazwy serwisu. Wpisz pełną nazwę strony głównej — *Ćwiczenia praktyczne*, a także skróconą — *CP* (rysunek 3.16). Podaj krótki opis serwisu. Informacje te można w każdej chwili zmodyfikować. Po wprowadzeniu ustawień wybierz przycisk *Zapisz zmiany*.

The screenshot shows the Moodle main page settings form. The fields are filled as follows:

- Pełna nazwa serwisu (fullname): Ćwiczenia praktyczne
- Skrócona nazwa serwisu (shortname): CP

Rysunek 3.16. Wprowadzanie pełnej oraz skróconej nazwy serwisu

13. Jeżeli wszystkie informacje zostały poprawnie podane, wyświetli się strona główna platformy edukacyjnej Moodle. Wybierz w niej przycisk *Zaloguj się*. Efekt tej operacji przedstawiono na rysunku 3.17. Proces instalacji platformy Moodle na komputerze lokalnym został zakończony.

Rysunek 3.17. Strona główna platformy Moodle po zalogowaniu się na witrynie

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

Helion SA

Moodle. ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

Weź Moodle we własne ręce!

Jeszcze kilka lat temu idea e-learningu budziła powszechne zdziwienie i duże opory w środowisku nauczycieli oraz potencjalnych uczniów. Wbrew obawom okazało się jednak, że nauka za pośrednictwem mediów elektronicznych jest bardzo skuteczna, a także wygodna. Nagły wzrost jej popularności sprawił, że coraz więcej ludzi musi szybko opanować sposoby tworzenia e-kursów. Doskonałym narzędziem do ich zakładania i przeprowadzania jest platforma Moodle, świetnie sprawdzająca się zarówno w środowiskach akademickich, jak i biznesowych.

Jeśli chcesz zacząć przekazywać wiedzę na odległość w sposób maksymalnie efektywny, pora wypróbować tę platformę. Najlepiej zaś od razu poznać ją w praktyce. Publikacja *Moodle. Ćwiczenia praktyczne* poprowadzi Cię przez wszystkie etapy współpracy z tym narzędziem: od instalacji serwera lokalnego i samego programu, przez dodawanie kategorii i zakładanie kursu, aż po szczegółowe ustawienia opcji i eksportowanie materiałów do sieci WWW – krok po kroku do stworzenia w pełni funkcjonalnego kursu. Skup się na tym, co chcesz przekazać: resztę podpowie Ci autor tej książki.

- Instalacja serwera lokalnego
- Instalacja Moodle na lokalnym komputerze
- Interfejs strony głównej
- Dodawanie kategorii oraz zakładanie nowego kursu
- Dodawanie użytkowników
- Przypisywanie ról użytkownikom
- Tworzenie kursu
- Zamieszczanie materiałów w internecie

helion.pl
księgarnia
internetowa

Nr katalogowy: 9701

Księgarnia internetowa:
http://helion.pl

Zamówienia telefonicznie:
0 801 339900
0 601 339900

Helion

Sprawdź najnowsze promocje:

- <http://helion.pl/promocje>
- http://helion.pl/najchcniej_czytane
- <http://helion.pl/bestsellery>
- <http://helion.pl/nawosci>

Helion SA
ul. Kościuszk 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 93 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

sięgnij po WIECEJ

KOD KORZYŚCI

ISBN 978-83-246-4758-3

Cena 29,00 zł

Informatyka w najlepszym wydaniu

9 788324 647583